

SCRISOARE DESCHISĂ**Către Guvernul României și Ministerul Educației****Criza prin care trece România nu va fi rezolvată tăind bani din educație!**

Stimați decidenți,

Federația Națională a Părinților – Edupart, în numele celor 38 de filiale județene, adresează public această scrisoare de îngrijorare profundă și responsabilă în legătură cu intențiile anunțate privind reducerea burselor școlare. Oricare ar fi forma sub care sunt propuse – plafonări procentuale, recalculări prin raportare la salariul minim net sau „optimizări bugetare” – ele trădeză o opțiune politică clară: **sacrificarea elevilor pentru echilibre contabile de moment.**

Noi, părinții, spunem ferm: **Educația nu este o cheltuială este o investiție în viitor.** Iar bursele nu sunt un moft. Sunt un drept al copilului și o obligație a statului. Ele sunt singura formă directă prin care societatea sprijină copiii pentru a merge la școală, pentru a învăța și a construi un drum mai bun decât cel pe care l-au primit.

1. Lipsa de transparență și absența evaluărilor reale

Până la această oră, autoritățile nu au făcut publice **nicio analiză de impact** privind efectele reducerii burselor: nu știm câți copii vor fi afectați, din ce medii, cu ce riscuri de abandon. Nu știm ce se întâmplă în clasele în care 30% dintre elevi au medii peste 9. Nu știm dacă bursele sociale vor rămâne la același nivel sau vor fi reduse prin recalculări mascate.

Este profund îngrijorător ca decizii de asemenea amploare, care privesc viețile a milioane de copii și familii, să fie luate **fără consultări reale, fără date clare, fără studii publice.**

2. Plafonarea burselor de merit – o decizie profund nedreaptă

Limitarea burselor de merit la „maximum 15% dintr-o clasă”, fără criterii diferențiate și transparente, poate pune sub semnul întrebării coerența pedagogică și echitatea în tratamentul elevilor. Ce se întâmplă într-o clasă unde 10 elevi din 28 au media 9,50? Cine decide care dintre ei merită și cine nu? Cu ce mesaj îi întâmpinăm pe copiii care, în ciuda dificultăților sociale, reușesc să performeze?

Această plafonare va produce **demotivare, tensiune și inechitate**, mai ales în comunitățile rurale, unde obținerea mediei 9 este adesea o victorie împotriva tuturor greutăților.

Mai mult, **sondajul național „Educația prin ochii părinților”**, derulat de Federația noastră și la care au răspuns peste 20.000 de părinți din toată țara, arată clar că **inechitățile socio-economice sunt percepute ca fiind decisive în șansele reale ale copiilor la educație.**

 Întrebarea 7: „În ce măsură consideri că statutul social al unei familii influențează rezultatele școlare ale copiilor?”

- ☒ În mare și foarte mare măsură: 70,45%
- ☒ În mică și foarte mică măsură: 10,17%
- ☐ Neutru: 19,38%

 Asta înseamnă că 7 din 10 părinți consideră că educația **nu este egală pentru toți**, iar statutul social determină în mod semnificativ performanțele școlare. Pentru specialiști, această percepție justifică intervenții compensatorii: **burse, mentorat, sprijin educațional, politici de redistribuire**. Iar pentru guvern, acest rezultat ar trebui să fie un semnal de alarmă că **mobilitatea socială prin educație este în declin**.

3. Dacă tot se dorește o reformă și tăieri de cheltuieli, se poate începe cu reformarea anumitor Inspectorate Școlare Județene

De ani de zile, părinții, profesorii onești și organizațiile civice atrag atenția asupra faptului că unele **Inspectorate Școlare Județene** funcționează adesea, ca centre de putere politică și control, și mai puțin ca structuri care sprijină calitatea educației. Numirile pe criterii politice, lipsa transparenței și blocarea inițiativelor din teritoriu au transformat aceste instituții în **bariere în calea adevăratei reforme a sistemului de învățământ**

Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023 prevede înlocuirea ISJ-urilor cu Direcții Județene de Învățământ Preuniversitar. Este o măsură pe care o **susținem ferm**, dar care este **sistematic amânată** din motive politice.

Este profund dezamăgitor ca, în timp ce statul susține că „nu sunt bani” pentru burse, se cheltuiesc în continuare resurse semnificative pentru menținerea unor structuri **greoaie, politizate și ineficiente**. Dacă Guvernul dorește cu adevărat reformă și echilibru bugetar, **se poate începe cu acestea, nu cu bursele copiilor**.

4. Realitatea dură în cifre

- România are cea mai mare rată de abandon școlar timpuriu din UE – **16,6% în 2022**, față de media europeană de 9,5%.

- În evaluarea PISA 2022, România este cu peste 50 de puncte sub media OECD la toate cele trei domenii testate (științe, matematică, citire).
- Aproape **jumătate dintre elevii români nu ating nivelul minim de competență la matematică.**
- Numărul total de elevi și studenți scade constant – **3.466.500 în 2023–2024**, față de **3.712.000 în 2018-2019**. O diferență de 245.500 de copii, (-6,6%) iar fenomenul abandonului și al migrației educaționale este în creștere.

În acest context, reducerea burselor transmite un semnal profund îngrijorător privind prioritățile sistemului educațional.

5. Chemare la solidaritate națională pentru educație

Federația Națională a Părinților – Edupart **susține integral poziția Consiliului Național al Elevilor** și cheamă la unitate toate organizațiile responsabile: elevi, părinți, cadre didactice, sindicate, organizații neguvernamentale, autorități locale și cetățeni activi pentru a construi o voce comună în apărarea sprijinului educațional pentru toți copiii, indiferent de statutul lor social. Nu putem permite ca soluția la criza bugetară să fie **sacrificarea celor mai vulnerabili**. Tăierea burselor nu este doar o cifră într-un tabel. Este o **renunțare colectivă la viitorul copiilor noștri**.

6. Solicitățile părinților din România:

1. **Retragerea** proiectului de plafonare și reducere a burselor.
2. **Lansarea unui proces real de consultare** cu elevii, părinții și profesorii.
3. **Publicarea impactului bugetar, educațional și social** estimat al măsurilor propuse.
4. **Mentținerea raportării burselor la salariul minim brut**, conform Legii 198/2023.
5. **Aplicarea reformei privind desființarea ISJ-urilor**, în mod transparent și fără interferențe politice.

Domnule Prim-ministru, Domnule Ministru al Educației, această scrisoare nu este un protest în ton ridicat. Este o formă de **rezistență calmă, rațională și morală** din partea părinților din România. Tăierile de burse nu vor rezolva criza. Dimpotrivă, o vor adânci. Dacă sacrificăm educația acum, ne vom sacrifica viitorul – cu bună știință.

Cu respect și responsabilitate,

Federația Națională a Părinților – Edupart

În numele celor 38 de filiale județene